

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5P/204/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616217088
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Hiščáková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2018:7616217088.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves sudkyňou JUDr. Denisou Hiščákovou v právnej veci maloletej S. A., S.. X.X.XXXX, bytom u O. Q., dieťa matky S.E. A., S.. XX.X.XXXX, M. V. S. W., Q. XX, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody S. a otca R. A., S.. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., prechodne F., Y.. X. X. XXX, za účasti O. Q., S.. X.X.XXXX, M. V. N., N. XXX/XX, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a .**

odôvodnenie:

1. Otec maloletej S. A. sa svojim návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 8.11.2016 domáhal zníženia výživného na maloletú. V návrhu nešpecifikoval na akú sumu žiada výživné znížiť ani odkedy o zníženie výživného žiada. Otec v návrhu uviedol, že nie je zamestnaný, nepoberá žiadnu sociálnu dávku, je bez príjmu a žije na ulici. Zamestnanie si hľadá a svojej vyživovacej povinnosti si je vedomý. Ako svoju doručovaciu adresu uviedol M., W. XX.

2. Na zastupovanie maloletej v konaní jej súd ustanovil kolízneho opatrovníka, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, ktorého požiadal o prešetrenie pomerov v rodine maloletej.

3. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal otca maloletej, tetu maloletej - O. Q., ktorej je maloletá S. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti a kolízneho opatrovníka. Matku maloletej súd nepredvolával z dôvodu, že táto je dlhodobo vo výkone trestu odňatia slobody a o jej vyživovacej povinnosti súd v predmetnom konaní nerozhodoval. Otec maloletej sa na pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavil. Predvolanie mu súd doručoval tak na adresu uvedenú ním v návrhu ako doručovaciu adresu, ako aj na adresu prechodného pobytu, ku ktorému sa medzičasom prihlásil, F.L., Y.. X. X. XX. Obe zásielky sa súdu vrátili späť, prvá z dôvodu „pobyt neznámy“ a druhá z dôvodu „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“. Predvolanie na pojednávanie otcovi sa v zmysle § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku s poukazom na § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku považuje za doručené dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu, a to aj vtedy, ak sa o tom adresát nedozvie. Na základe uvedeného súd podľa § 180 Civilného sporového poriadku pojednával a napokon aj rozhodol v neprítomnosti otca maloletej.

4. Vo veci súd vykonal dokazovanie výpoveďou tety maloletej, ktorej je S. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, vyjadrením kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 5P/1/2016.

5. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 5P/1/2016-75 zo dňa 5.9.2016, právoplatným dňa 5.10.2016 bola mal. S. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti tete O. Q., ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, má

právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Rodičom maloletej bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej S. výživným, matke v sume minimálneho zákonného výživného a otcovi v sume 50 Eur mesačne, počnúc od právoplatnosti rozhodnutia. V čase rozhodnutia súdu bola matka maloletej dlhodobo vo výkone trestu odňatia slobody. Otec bol od 17.8.2016 práceneschopný, pričom dňom 18.8.2016 s ním bol skončený pracovný pomer u zamestnávateľa Europersonal & fabrika s.r.o. so sídlom v Bratislave. Posledný pracovný pomer otca bol skončený zo strany zamestnávateľa z dôvodu viacnásobnej neospravedlnenej neprítomnosti zamestnanca na pracovných zmenách. Základná mesačná mzda u posledného zamestnávateľa bola dohodnutá v sume 628 Eur brutto. S výškou výživného v sume 50 Eur otec súhlasil a napriek preukázanému skončeniu pracovného pomeru, vo výpovedi dňa 5.9.2016 uvádzal, že je zamestnaný s mesačným príjmom 700 Eur, z ktorého mu však pre množstvo exekučných zrážok je vyplácaná iba suma 300 Eur.

6. Teta maloletej, O. Q. vo svojej výpovedi na pojednávaní súdu dňa 12.7.2018 uviedla, že so znížením výživného nesúhlasí, pretože výživné v sume 50 Eur je potrebné, keďže ani táto suma nie je postačujúca. Zvýšenie výživného však nežiada. Uviedla, že otec žiada zníženie výživného, ale v skutočnosti výživné na dcéru neplatí vôbec a neplatil ho ani vtedy, keď pracoval. Od určenia výživného súdom, jej iba raz poslal minimálne zákonné výživné. O S. sa otec vôbec nezaujíma, od posledného súdu ju nevidel, ani jej nezavolať, a to ani pri príležitosti osobných sviatkov či Vianoc. Nemá vedomosť o pomeroch otca, nevie ani kde sa nachádza. Keďže otec na S. neplatí, vybavila si náhradné výživné, ktoré jej je vyplácané v sume 50 Eur. S. vychováva od jej 2,5 roka veku, teraz je už veľká, má už aj menzes, s čím sú tiež spojené výdavky. Zabezpečuje je všetko, oblečenie, hygienické potreby, voľnočasové aktivity (aj v čase pojednávania bola maloletá na kolotočoch, keďže sa konajú Spišské trhy). S. chodí do školy v mieste bydliska, uhrádza jej poplatok za družinu 2 Eur mesačne a za obedy 10 Eur mesačne. Každý deň jej dáva doma raňajky a chystá desiatu. Olovrant a večeru má tiež až doma. Maloletá je zdravá. V škole dosahuje dobré výsledky, je dobrá žiačka. S mamou sa S. kontaktuje tak, že 2x do týždňa si píše listy a asi 2x do roka ju navštevujú vo výkone trestu. Matka v čase keď vo výkone trestu pracuje, tak na výživu prispieva, peniaze posielajú z ústavu. Príjem jej rodiny je taký, aký je uvedený v správe kolízneho opatrovníka. V domácnosti s nimi býva aj jej dospelý syn, ktorý je sluchovo postihnutý, poberá invalidný dôchodok v sume 150 Eur a jeho manželka je na rodičovskom príspevku, majú jedno dieťa. Hospodária spoločne tak, že oni jej dávajú na stravu mesačne okolo 150 Eur, stravujú sa všetci spolu.

7. Kolízny opatrovník na žiadosť súdu prešetril pomery v rodine maloletej. Z jeho správy zo sociálneho zisťovania vyplynulo, že S. je v starostlivosti svojej tety, bývajú v obci V. N., v rodinnom dome, ktorý pozostáva z dvoch izieb, kuchyne a kúpeľne. Rodinný dom je napojený na obecný vodovod a kanalizáciu. Kuchyňa je úplne zariadená nábytkom a potrebnými spotrebičmi pre prípravu jedla. Izba maloletej S. je primerane zariadená a prispôbená jej potrebám. Domácnosť je čistá, upravená. Príprava na školské vyučovanie je v izbe, alebo v jedálenskej časti. V domácnosti žije teta so svojím manželom X. Q. a plnoletý syn Q. X., nar. XXXX so svojou rodinou. Príjem domácnosti tvorí dávka v hmotnej núdzi O. Q. a X. Q. aktuálne vo výške 112,90 Eur mesačne, prídavok na jedno nepľnoleté, nezaopatrené dieťa vo výške 23,68 Eur, náhradné výživné vo výške 50 Eur a opakovaný prídavok dieťaťu zverenému do NRS vo výške 61,77 Eur mesačne. Výdavky mesačne predstavujú 55 Eur na elektrinu, voda ročne 22,50 Eur, nákup tuhého paliva 270 Eur polročne, poplatok za TV a rozhlas 20 Eur. Ďalej teta maloletej financuje rôzne školské výlety, nákup oblečenia, hygienu, školské pomôcky, poplatok za obedy a podobne. Maloletá je žiačkou štvrtého ročníka Základnej školy sv. Michala v V. N.. Dochádzka žiačky do školy je pravidelná. S maloletou nie sú spojené žiadne výchovné problémy. Matka dieťaťa je naďalej v ústave na výkon trestu odňatia slobody, s dcérou je v písomnom kontakte. V rámci sociálneho šetrenia bolo zistené, že na adrese v F. sa otec maloletej nenachádza. Bol vykonaný pohovor s jeho bratom H. A., ktorý uviedol, že jeho brat sa dlhodobo zdržiava v Nemecku, kde údajne aj pracuje. H. A. nevedel uviesť, kedy sa jeho brat vráti domov a ani žiadne ďalšie bližšie informácie. Otec o maloletú S. dlhodobo neprejavuje záujem, vyživovaciu povinnosť si neplní a ani žiadnym spôsobom ju nekontaktuje. Na základe zistených skutočností je zrejme, že od posledného rozsudku sa náhradnému rodičovi už len vzhľadom na vek maloletej zvýšili náklady spojené s jej výchovou. Zníženie výživného nie je v záujme maloleteho dieťaťa.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že navrhuje návrh otca zamietnuť aj z dôvodu, že S. od septembra nastupuje na druhý stupeň základnej školy.

9. Z oznámenia príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 8.6.2018 vyplynulo, že otec maloletej nie je a ani za posledných 12 kalendárnych mesiacov nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a rovnako nepoberá a ani nepoberal dávky v hmotnej núdzi ani iné štátne sociálne dávky.

10. Podľa odpovede na lustráciu otca v Sociálnej poisťovni, tento bol naposledy zamestnaný v období od 17.6.2016 do 18.8.2016 u zamestnávateľa Europersonal & fabrika s.r.o. so sídlom v Bratislave.

11. Z trestného rozkazu tunajšieho súdu č. k. 1T/56/2017-96 zo dňa 13.11.2017, právoplatného 30.11.2017 vyplynulo, že z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti k mal. S. v období od 5.10.2016 bol otec maloletej odsúdený pre trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 2 písm. c) Zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Opatrenia MPSVaR SR č. 196/2018 Z.z. o úprave súm životného minima, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2018 suma alebo úhrn súm 93,61 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa a o nezaopatrené dieťa. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 28,08 Eur na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

16. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Podľa § 157 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

22. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

24. Podľa § 231 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

25. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu otca na zníženie výživného na maloletú S. nie je možné vyhovieť.

26. Zákon o rodine explicitne nevyžaduje podstatnú zmenu okolností na strane účastníkov konania k tomu, aby súd rozhodoval o zmene pôvodného rozhodnutia, ktorým bolo určené výživné zo strany povinného rodiča na maloleté dieťa. Aj súčasne platné a účinné znenie CMP v § 157 uvádza, že rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery. Napriek tomu, vzhľadom na konštrukciu tejto okolnosti ako výnimky zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá smeruje k právnej istote, sa vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru. Nie je žiaduce a ani prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. Súd sa musí prioritne zaoberať otázkou, či sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie opakujúcich sa dávok výživného. V zmysle záverov aplikačnej praxe preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného.

27. V danom prípade súd preskúmal dôvody, z ktorých vychádzal súd pri poslednom rozhodovaní o výške výživného v roku 2016 so skutočnosťami, ktoré sú evidentné na strane účastníkov konania v súčasnosti a dospel k záveru, že na strane otca maloletého dieťaťa nie je možné hovoriť o podstatnej zmene pomerov pokiaľ ide o zmenu výšky jeho príjmov. Otec maloletej bol už aj v čase posledného rozhodovania o výživnom bez pracovného pomeru, nakoľko tento skončil dňom 18.8.2016 (o výživnom bolo naposledy rozhodované dňa 5.9.2016). Je pritom potrebné poukázať na skutočnosť, že otec si skončenie posledného pracovného pomeru zavinil sám svojim nezodpovedným prístupom (opakované neospravedlnené absencie v práci), a teda sa pripravil o možný príjem v sume minimálne 628 Eur brutto. K podaniu návrhu otec pristúpil iba mesiac po právoplatnosti rozhodnutia o určení výživného, pričom uvádzal, že prácu si hľadá. Napriek uvedenému, otec po celý čas nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, a teda nepožiadaval o sprostredkovanie a pomoc pri hľadaní si zamestnania. Z vyjadrenie otcovho brata poskytnutého v rámci sociálneho zisťovania však bolo zistené, že otec maloletej sa dlhšiu dobu zdržiava v zahraničí (Nemecko), kde pravdepodobne aj pracuje. Na základe uvedeného má súd za to, že návrh otca nie je dôvodný, k zmene jeho pomerov odôvodňujúcej zníženie výživného nedošlo (počas celého obdobia od podania návrhu do rozhodnutia o tomto návrhu) a možnosti otca mu naďalej umožňujú plnenie si vyživovacej povinnosti minimálne v sume naposledy súdom určenej, teda v sume 50 Eur mesačne. Naopak je potrebné uviesť, že pomery na strane maloletej odôvodňujú skôr zvýšenie výživného, a to tak vzhľadom na vek maloletej, ako aj vzhľadom na vývoj životných nákladov. Nezanedbateľnou skutočnosťou je aj absencia akéhokoľvek kontaktu otca s dcérou.

28. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh otca ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.